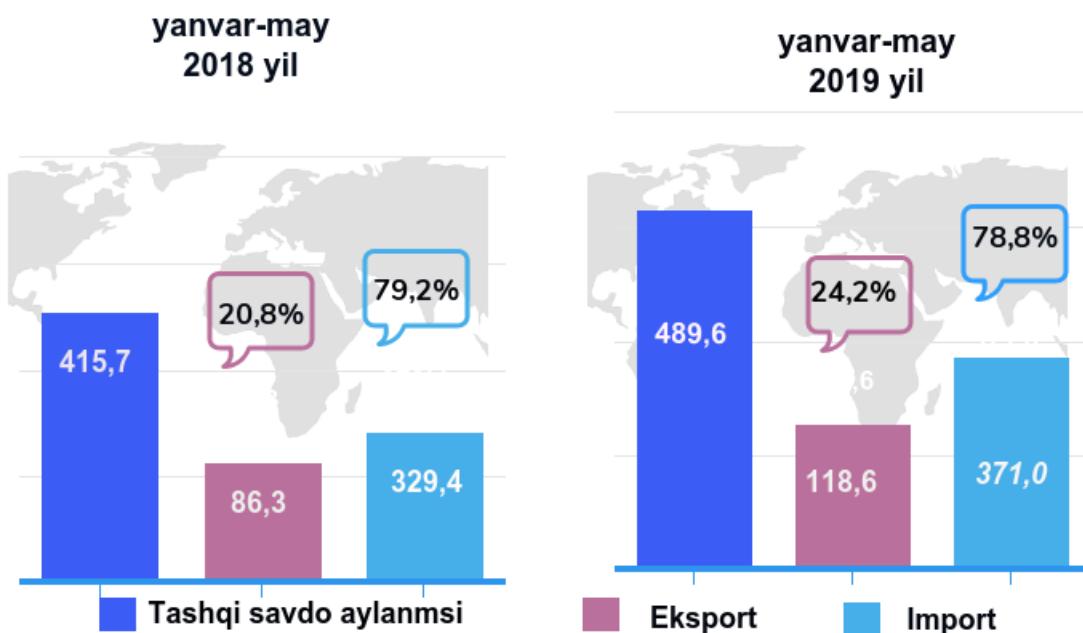

**BUXORO VILOYATINING
TASHQI SAVDO AYLANMASI**

(2019-yil yanvar-may*)

2019-yil yanvar-may oylari yakunlariga ko`ra, viloyatda tashqi savdo aylanmasi 489,6 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o`tgan yilning shu davriga nisbatan 17,8 % ga o`sdi. Shu jumladan, eksport hajmi 118,6 mln. AQSH dollarga (o`sish sur`ati 37,4 %) va import hajmi 371,0 mln. AQSH dollariga (o`sish sur`ati 12,6 % ga) yetdi. Tashqi savdo saldosi minus 252,4 mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

**Buxoro viloyatining
tashqi savdo aylanmasi
(mln.AQSH.dollari, ulushi %)**

So`nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo`llab-quvvatlash, import o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o`zgarishga erishildi.

Shu bilan birga ta`kidlab o`tish kerakki, 2019-yilning yanvar-may oyida eksport qilingan tovar va xizmatlar, o`tgan yilning mos davriga nisbatan 32,3 mln. AQSH dollarga ko`proq eksport qilindi, tovar va xizmatlar importi hajmi esa o`tgan yilning mos davriga nisbatan 41,6 mln. AQSH dollariga ko`proqdir.

*dastlabki ma`lumot

**Viloyat tashqi savdo aylanmasida
yuqori ulushga ega bo`lgan 20 davlat**

(2019 yil yanvar-may)

(mln. AQSH dollari)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o`zgarish sur`ati, %
Rossiya	124,0	11,3	112,7	25,3	61,8
Turkmaniston	96,7	2,2	94,5	19,8	2,2 b.
Xitoy	79,5	21,6	57,9	16,3	127,2
Eron	44,4	31,1	13,3	9,1	93,1
Turkiya	21,7	2,4	19,3	4,4	3,0 b.
Qozog`iston	19,9	11,8	8,1	4,1	2,0 b.
Germaniya	16,4	-	16,4	3,4	198,5
Koreya	16,3	0,2	16,1	3,3	6,6 b.
Afgoniston	15,3	15,2	0,1	3,1	7,6 b.
Qirg`iziston	14,4	14,3	0,1	2,9	37,2 b.
Ukraina	6,9	1,4	5,5	1,4	159,9
AQSH	6,8	-	6,8	1,4	44,3 b.
Latviya	3,9	0,1	3,8	0,8	2,4 b.
Litva	2,7	0,2	2,5	0,6	3,0 b.
Belgiya	2,4	-	2,4	0,5	125,9
Pol'sha	2,2	0,8	1,4	0,4	5,5 b.
Belarus	1,8	0,1	1,7	0,4	26,2
Arabiston	1,2	-	1,2	0,2	76,3
Pokiston	1,1	0,2	0,9	0,2	42,8
Niderlandiya	0,8	-	0,8	0,2	6,8 b.

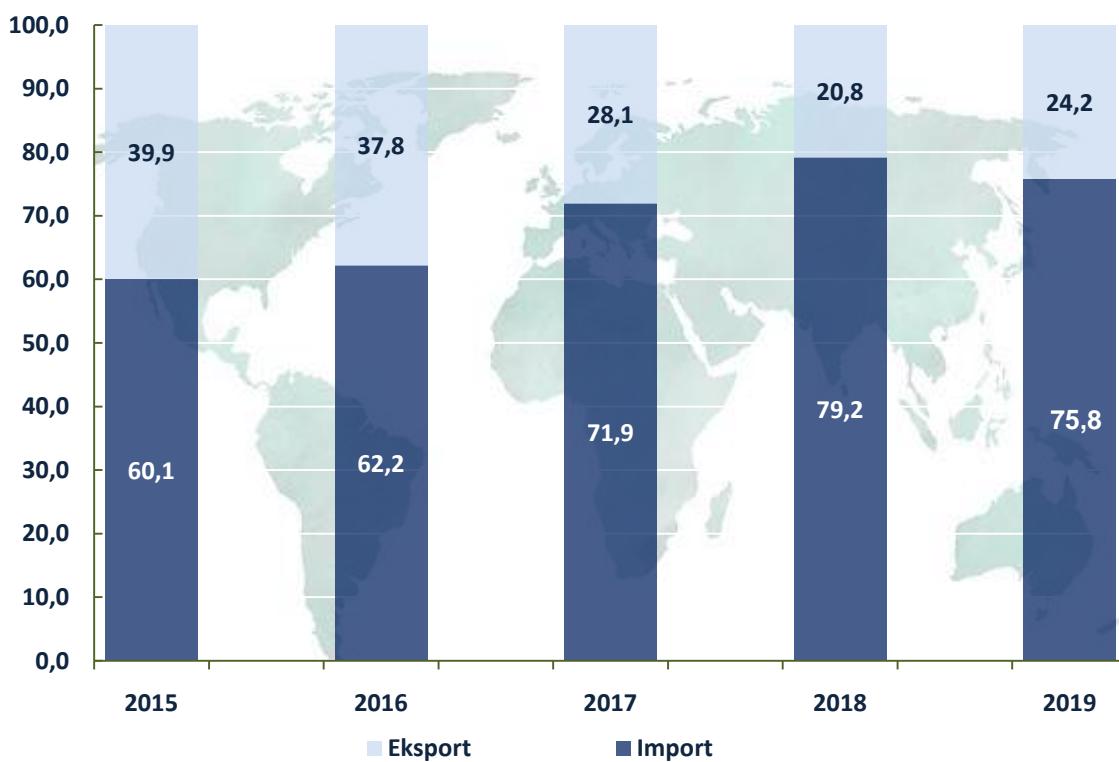
2019-yilning yanvar-may oylari yakuni bo`yicha tovarlar eksporti bilan shug`ullanuvchi korxonalar soni o`tgan yilning mos davriga nisbatan 45 taga ko`payib, 196 taga yetdi.

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi hajmi (yanvar- may, mln. AQSH dollar)

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasidan keltirilgan ma`lumotlar ko`rsatkichlarning qolgan yillarga nisbatan o`sganligini ko`rsatmoqda. Bundan tashqari, 2019-yil yanvar-may oyida amalga oshirilgan eksport hajmi, o`tgan yillarga nisbatan ko`payib, 118,6 mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

Tashqi savdo aylanmasining eksport va import ulushi, % (yanvar- may)

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2019-yil yanvar-may oylari tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 54,1 % ni tashkil etib, hamda tashqi savdo aylanmasi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 99,8 % tashkil etdi.

Boshqa xorijiy davlatlarning, viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2018-yilning yanvar-may oylari 36,1% ni tashkil qilgan bo'lsa, joriy yilning ushbu davrida esa tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 49,9 % ga yetdi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan 150,0 % ga o'sdi.

**Buxoro viloyatining
ayrim hamkor davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi**

(mln. AQSH dollar'i)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- may	2018-yil yanvar- may	2019-yil yanvar- may
Rossiya	174,5	200,7	124
eksport	7,3	8,1	11,3
import	167,2	192,6	112,7
saldo	-159,9	-184,5	-101,4
Xitoy	13,3	62,5	79,5
eksport	6,1	17,7	21,6
import	7,2	44,8	57,9
saldo	-1,1	-27,1	-36,3
Turkmaniston	39	42,8	96,7
eksport	1,4	0,6	2,2
import	37,6	42,2	94,5
saldo	-36,2	-41,6	-92,3
Eron	31,9	47,7	44,4
eksport	30,6	44,8	31,1
import	1,3	2,9	13,3
saldo	29,3	41,9	17,8
Turkiya	3,0	7,1	21,7
eksport	1,5	0,7	2,4
import	1,5	6,4	19,3

(mln. AQSH dolları)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- may	2018-yil yanvar- may	2019-yil yanvar- may
saldo	-	-5,7	-16,9
Qozog`iston	11,6	9,7	19,9
eksport	8,7	3,8	11,8
import	2,9	5,9	8,1
saldo	5,8	-2,1	3,7
Koreya	-	-	16,3
eksport	-	-	0,2
import	-	-	16,1
saldo	-	-	-15,9
Germaniya	5,3	8,3	16,4
eksport	-	-	-
import	5,3	8,3	16,4
saldo	-5,3	-8,3	-16,4
Qирғизистон	0,3	0,3	14,4
eksport	0,3	0,1	14,4
import	-	0,2	-
saldo	0,3	-0,1	14,4
Afgoniston	19,7	2,0	15,3
eksport	19,6	2,0	15,2
import	0,1	-	0,1

(mln. AQSH dolları)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- may	2018-yil yanvar- may	2019-yil yanvar- may
saldo	19,5	2,0	15,1
Ukraina	1,4	4,3	6,9
eksport	0,4	0,3	1,4
import	1,0	4,0	5,5
saldo	-0,6	-3,7	-4,1
AQSH	-	0,1	6,8
eksport	-	-	-
import	-	0,1	6,8
saldo	-	-0,1	-6,8
Latviya	4,6	1,6	3,9
eksport	1,0	-	-
import	3,6	1,6	3,9
saldo	-2,6	-1,6	-3,9
Litva	0,5	0,9	2,7
eksport	0,3	0,3	0,2
import	0,2	0,6	2,5
saldo	-0,1	-0,3	-2,3
Belgiya	0,3	1,9	2,5
eksport	-	-	-
import	0,3	1,9	2,5

(mln. AQSH dolları)

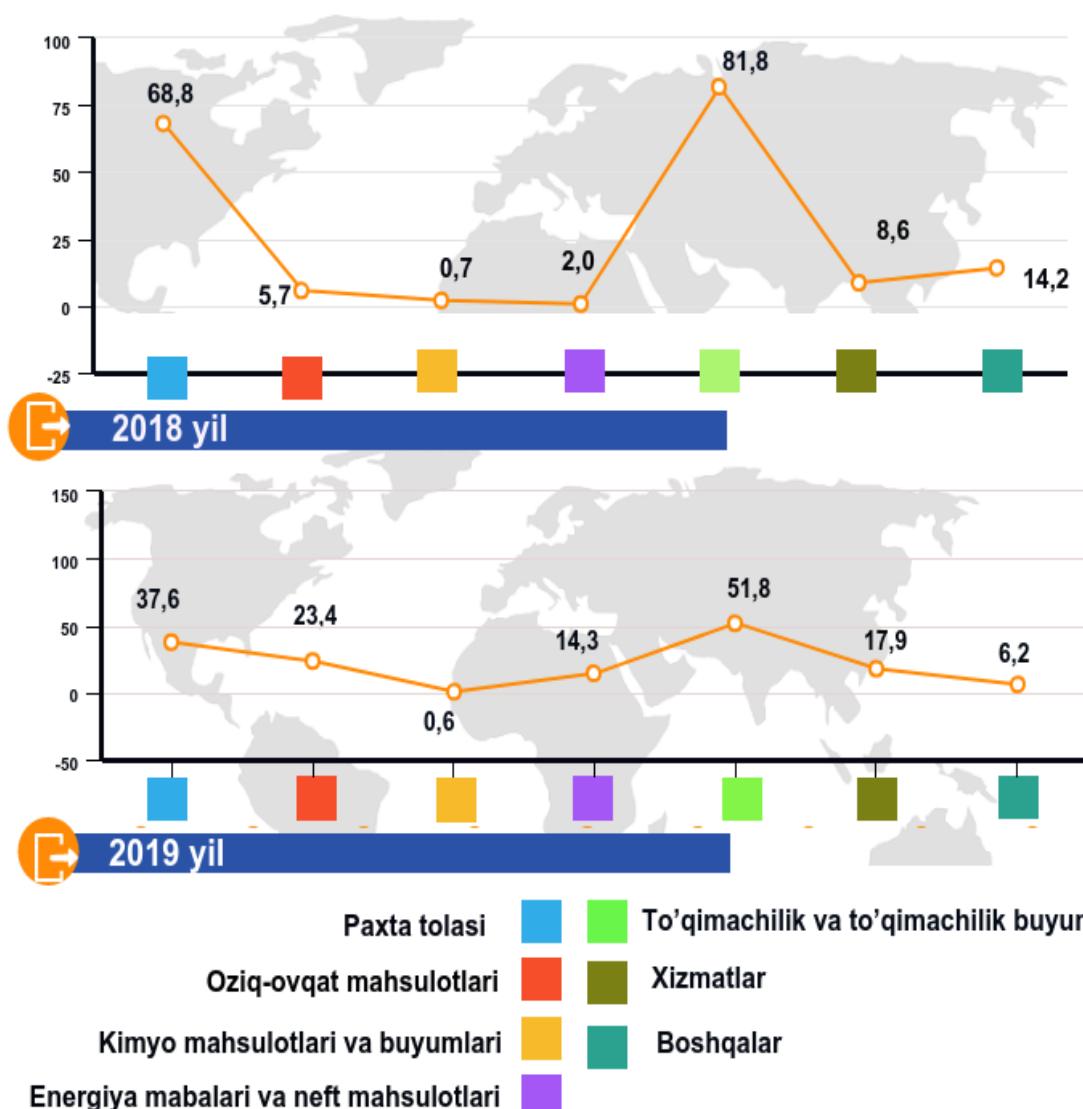
Davlat nomi	2017-yil yanvar- may	2018-yil yanvar- may	2019-yil yanvar- may
saldo	-0,3	-1,9	-2,5
Pol'sha	0,1	0,3	2,1
eksport	-	0,3	0,7
import	0,1	-	1,4
saldo	-0,1	0,3	-0,7
Belarus	1,5	6,9	1,8
eksport	-	0,1	0,1
import	1,5	6,8	0,7
saldo	-1,5	-6,7	-0,6
Pokiston	0,2	2,6	1,1
eksport	-	0,2	0,2
import	0,2	2,4	0,9
saldo	-0,2	-2,2	-0,7
Arabiston	0,4	1,5	1,2
eksport	0,1	1,4	-
import	0,3	0,1	1,2
saldo	-0,2	1,4	-1,2
Fransiya	0,1	0,2	0,8
eksport	-	-	-
import	0,1	0,2	0,8
saldo	-0,1	-0,2	-0,8

EKSPORT

2019-yil yanvar-may oyida eksport hajmi 118,6 mln. AQSH dollarga (o'sish sur'ati 37,6%) teng bo'ldi. Eksport tarkibida tovarlar 93,7 % ulushga ega bo`lib, bular asosan to'qimachilik va to'qimachilik buyumlari (51,8 %) oziq-ovqat mahsulotlari (23,4 %), energiya manbalari va neft mahsulotlari (14,3 %), ni tashkil qiladi.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi ulushi

(yanvar-may, % da)

2019-yilning yanvar-may oyida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko`rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida o`tgan yilning shu davriga nisbatan 3 barobarga o'sish o`zgarishlari qayd etildi, va 2019-yilning yanvar-may oyida amalga oshirilgan eksportning umumiy hajmida ayrim turdag'i tovar va xizmatlarda o'sish sur`atlari qayd etildi.

Eksport tarkibi

(2019-yil yanvar-may)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSH dollarri	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSH dollarri	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSH dollarri	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami eksport	118,6	137,3	100,0	42,38	3,1 b	100,0	76,2	105,0	100,0
Paxta tolasi	44,6	75,0	37,6	-	-	-	44,6	75,0	58,5
Oziq-ovqat mahsulotlari	27,8	5,6 b	23,4	25,1	6,1 b	59,3	2,7	3,0 b	3,6
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	0,8	133,3	0,7	0,7	140,0	1,7	0,1	100,0	0,1
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	16,8	9,9 b	14,2	0,7	-	1,7	16,1	9,5 b	21,1
Qora metallar va undan tayyorlangan buyumlar	0,04	2,0 b	-	0,04	2,0 b	0,1	-	-	-
Rangli metallar va undan tayyorlangan buyumlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mashina va asbob-uskunalar hamda	0,04	-	-	0,04	-	0,1	-	-	-
Xizmatlar	7,4	-	6,2	3,8	-	9,0	3,6	-	4,7
Boshqalar	21,1	2,9 b	17,8	12,0	5,7	28,4	9,1	171,7	11,9

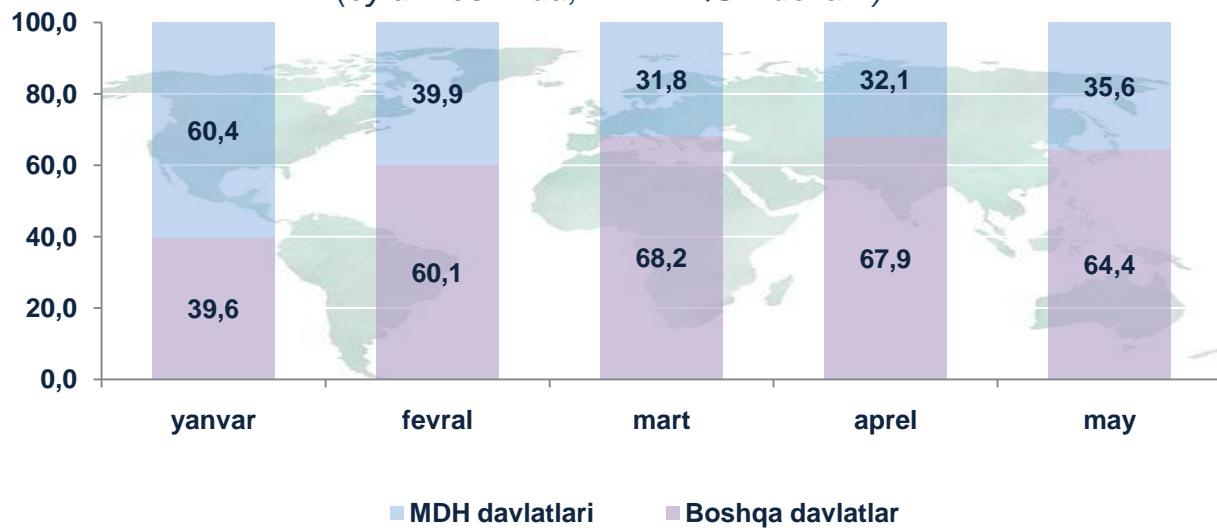
Eksport tarkibi dinamikasi

(mln. AQSH. dollar)

Tarkibi	2015-yil yanvar-may	2016-yil yanvar-may	2017-yil yanvar-may	2018-yil yanvar-may	2019-yil yanvar-may
Jami	130,4	94,7	91,2	85,9	118,6
Paxta tolasi	41,0	0,8	40,8	59,3	44,6
Oziq-ovqat mahsulotlar	5,5	4,1	11,8	4,8	27,8
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	0,5	0,5	0,9	0,6	0,8
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	12,9	20,1	19,8	1,7	16,8
Qora metallar va undan tayyorlangan buyumlar	-	-	-	0,1	0,1
Rangli metallar va undan tayyorlangan buyumlar	-	1,2	-	-	-
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	-	-	-	-	-
Xizmatlar	35,9	37,5	6,2	7,4	7,4
Boshqalar	34,6	30,5	11,7	12,0	21,1

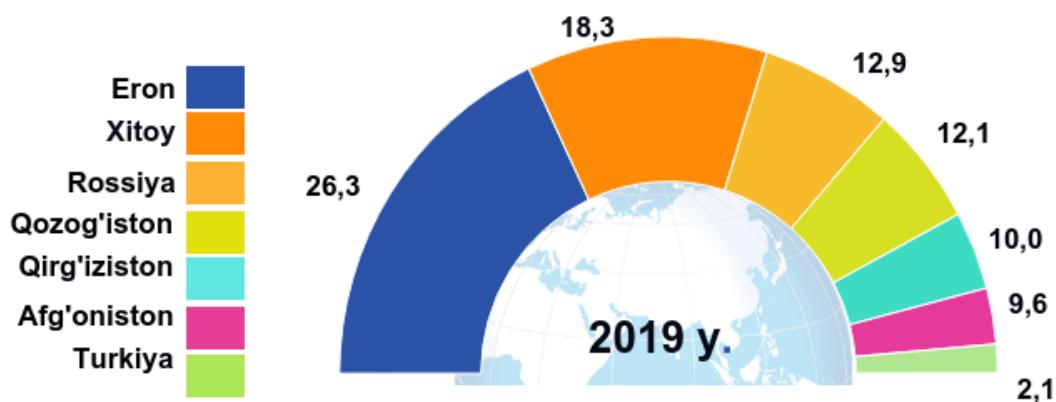
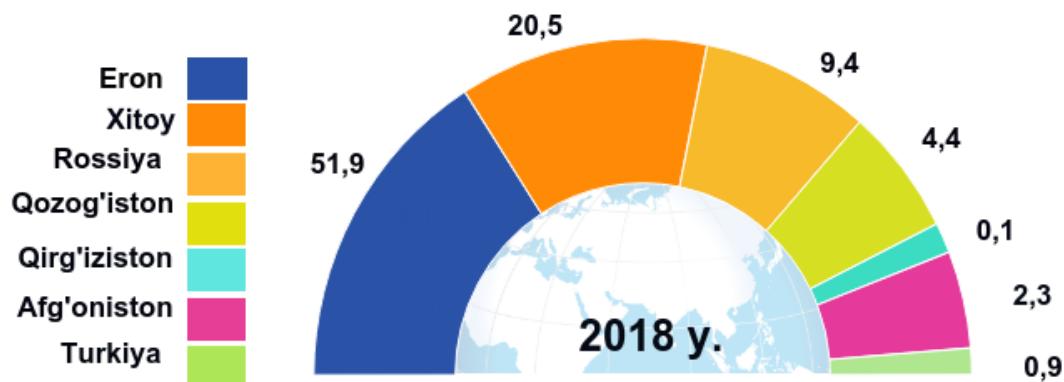
Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-may oylari mobaynida eksport qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 19,0 mln. AQSH dollariga ko`p eksport qilindi va 97,5 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar eksporti esa 7,4 mln. AQSH dollarga yetgan.

**2019 yilda MDH va boshqa xorijiy davlatlarning
tovar va xizmatlar eksportidagi hajmi %
(oylar kesimida, mln. AQSH dollarri)**

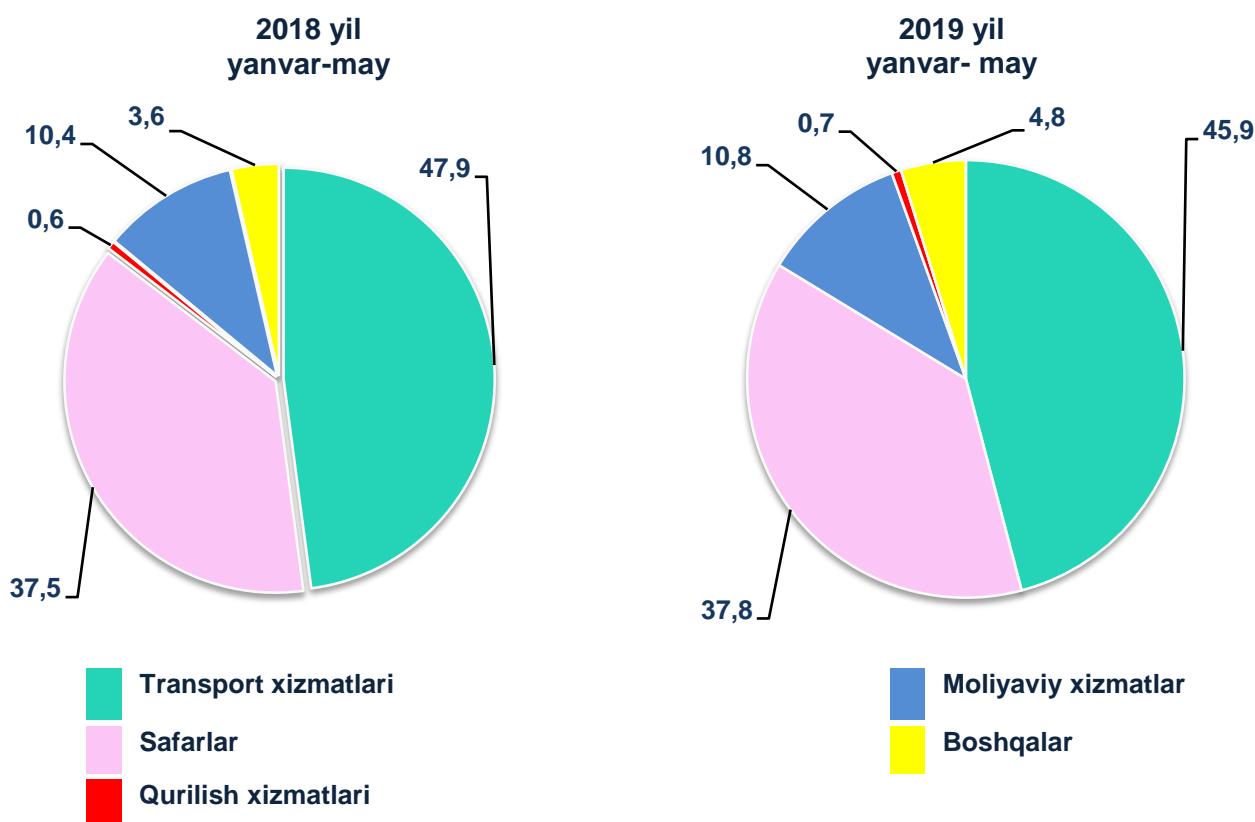
**Viloyat eksportida asosiy hamkor
davlatlarning ulushi , %**

(yanvar-may)

Xizmatlar eksporti hajmi 7,4 mln. AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining 6,2 % ini tashkil etib, o`tgan yilning shu davriga nisbatan 98,6 % ni tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi turizm xizmatlari transport xizmatlari, telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari hamda moliyaviy xizmatlar hissasiga to`g`ri keladi.

Xizmatlar eksporti tarkibi
(yanvar- may, %)

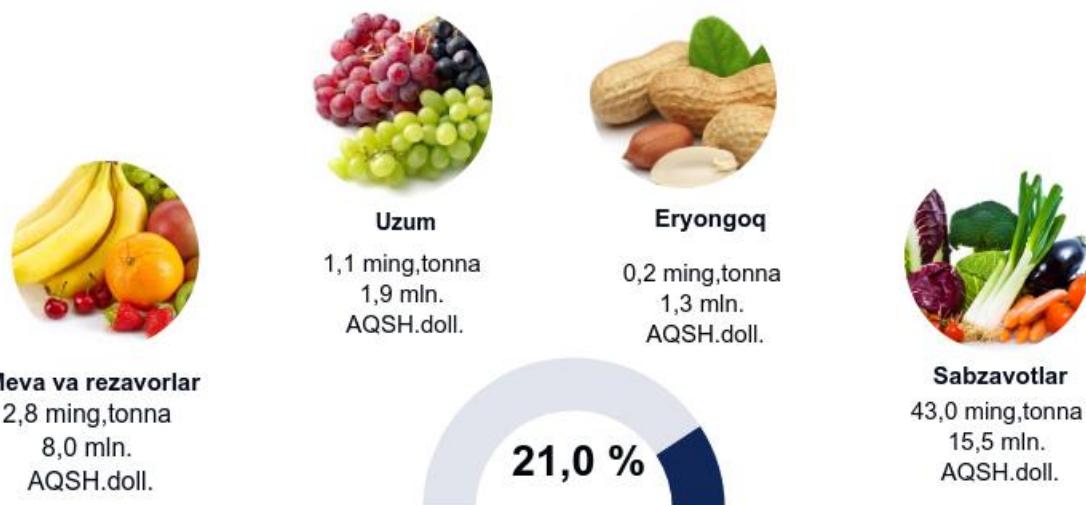
Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

2019-yilning yanvar-may oylarida jami 46,2 ming tonnadan ziyod meva-sabzavot mahsulotlari 24,9 mln. AQSH dollariga eksport qilindi (o`sish sur`ati -6,4 b). Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 2019-yilning yanvar- may oylari 43,4 ming tonna sabzavotlar 16,9 mln. AQSH dollariga yoki o`tgan yilning mos davriga nisbatan 13,9 mln. AQSH dollarigan ko`p miqdorda eksport qilingan.

Shuningdek, 2,8 ming tonna meva va rezavorlar 8,0 mln. AQSH dollariga eksport qilingan bo`lib, eksport hajmi o`tgan yilning mos davriga nisbatan 7,1 ming tonnaga ko`pdir.

**Meva sabzavot mahsulotlari eksperti
(ming, tonna)**

(yanvar-may 2019)

Meva sabzavotlarning ekspert hajmidagi ulushi.

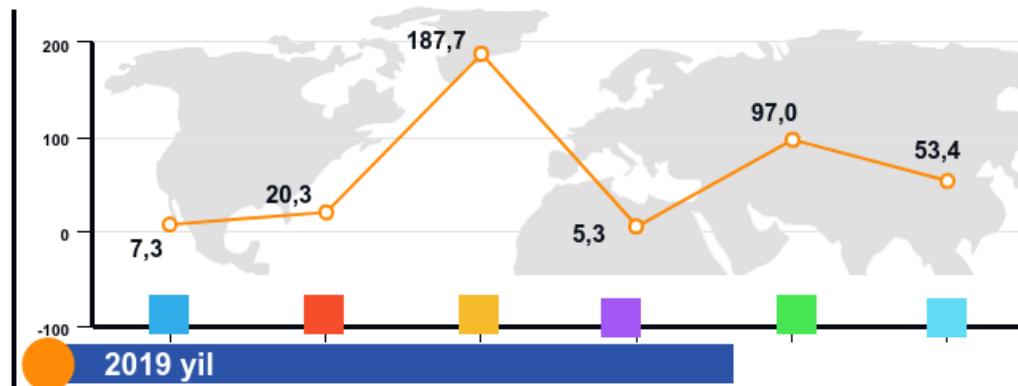
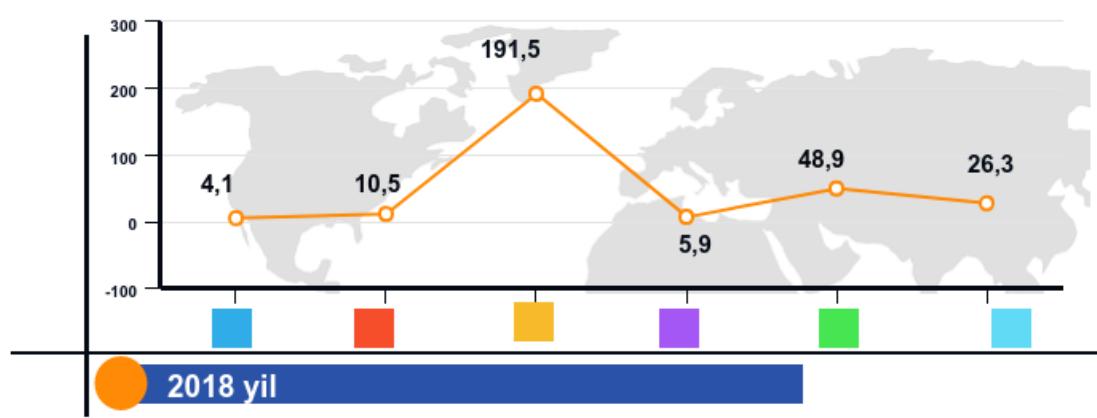
Shuni aytib o`tish joizki, viloyatimizda eksport salohiyatini kengaytirish, yangi bozorlarni o`zlashtirish natijasida meva-sabzavot mahsulotlari, uzum, poliz, dukkakli ekinlar, shuningdek, quritilgan sabzavot va mevalarni eksport qilish hajmi oshib bormoqda. Jumladan, 2019-yilning yanvar-may oylarida meva-rezavorlar hamda sabzavotlar eksport hajmi 24,9 mln.AQSH dollariga yetdi (o`tgan yilning mos davriga nisbatan 6,4 b ga o`sgan).

Mustaqillikka erishgan ilk yillarda viloyatimiz yengil sanoatida faqatgina paxta xom-ashyosi eksport qilingan bo`lsa, hozirda esa tayyor to`qimachilik va yengil sanoat mahsulotlari yetkazib beruvchi eksportyor sifatida dunyo iqtisodiyotida o`z o`rnini egallab kelmoqda.

IMPORT

Joriy yilning yanvar-may oyida import hajmi 371,0 mln. AQSH dollariga (o'sish sur'ati 12,6 % ga) teng bo'ldi. Import tarkibida eng katta ulush energiya manbaalari (50,6 %), mashina uskunalarini (26,1 %), kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (0,2%) hamda qora va rangli metallar (1,4 %) guruhlari hisobiga to'g'ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi ulushi
(yanvar-may, % da)

Oziq-ovqat mahsulotlari Qora metallar va undan tayyorlangan buyumlar
 Kimyo mahsulotlari va buyumlar Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari
 Energiya manbalari va neft mahsulotlari Boshqalar

Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2019-yilning yanvar-may oylari mobaynida viloyatda import qilinayotgan tovar va xizmatlar aprel oyiga nisbatan 84,0 mln. AQSH dollarga ko'p import qilindi va 371,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Import tarkibi

(2019-yil yanvar-may)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSH dollar	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajimga nisbatan, %	mln. AQSH dollar	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajimga nisbatan, %	mln. AQSH dollar	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajimga nisbatan, %
Import	371	112,0	100,0	222,8	88,0	100,0	148,2	191,7	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	7,3	152,0	2,0	6,2	187,0	2,8	1,2	80	0,8
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	20,3	143	5,5	5,6	2,1 b.	2,5	14,6	126,9	9,8
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	187,7	88,7	50,6	187,6	88,7	84,2	0,1	3,3b.	-
Qora metallar	5,2	78,8	1,4	3,5	57,3	1,6	1,7	3,4b.	1,1
Rangli metallar	0,2	200	-	0,1	2,5b.	-	-	-	-
Mashina va asbob-uskunalar	97	157,2	26,2	5,6	33,0	2,5	91,4	2,0 b.	62,0
Boshqalar	53,2	100	-	14,1	-	-	39,2	100,0	-

Import tarkibi dinamikasi

(mln. AQSH dollar)

Tarkib	2015-yil yanvar-may	2016-yil yanvar-may	2017-yil yanvar-may	2018-yil yanvar-may	2019-yil yanvar-may
Jami	183,9	185,2	233,1	331,5	371,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	3,5	0,9	1,0	8,4	7,3
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	9,5	6,4	6,4	14,0	20,3
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	129,1	146,6	198,5	211,5	187,6
Qora metallar	3,3	2,6	3,5	6,7	5,4
Rangli metallar	0,1	-	-	0,1	-
Mashina va asbob- uskunalar	27,7	16,7	17,4	63,3	97
Xizmatlar	5,0	4,5	0,2	0,3	0,2
Boshqalar	5,7	7,5	6,1	27,2	53,2

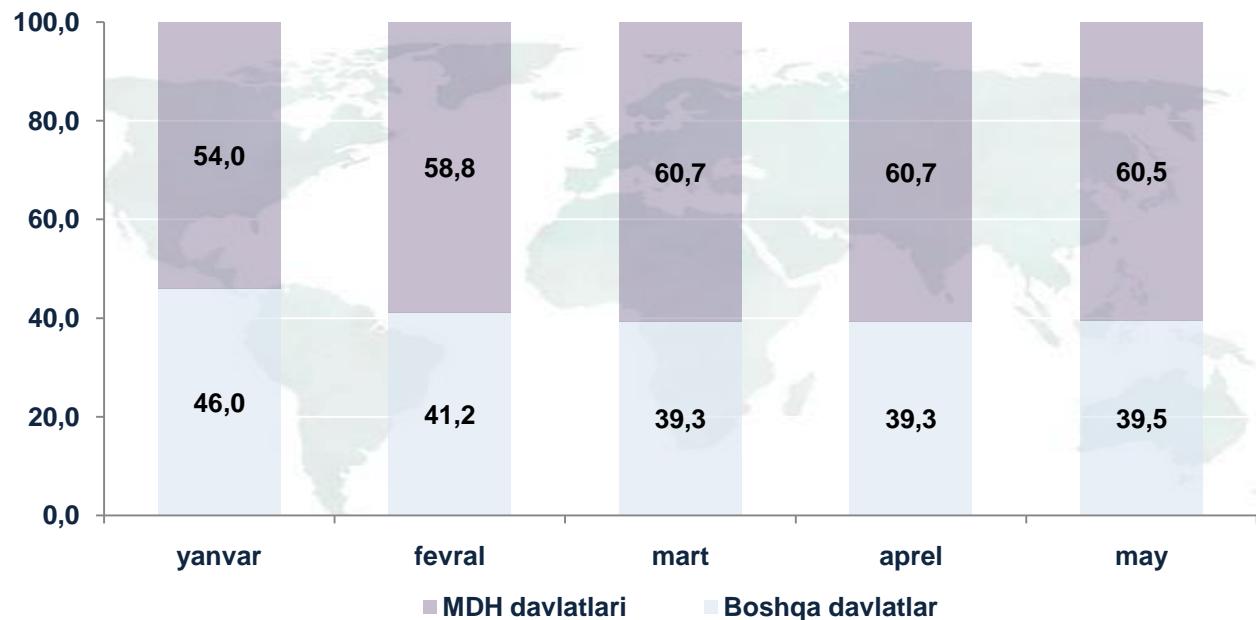
Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-may oylari mobaynida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 39,5 mln. AQSH dollariga kop import qilindi va 371,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 0,2 mln. AQSH dollarga yetgan.

**Buxoro viloyatida
asosiy hamkor davlatlardan amalga oshirilgan import hajmi
(yanvar-may)**

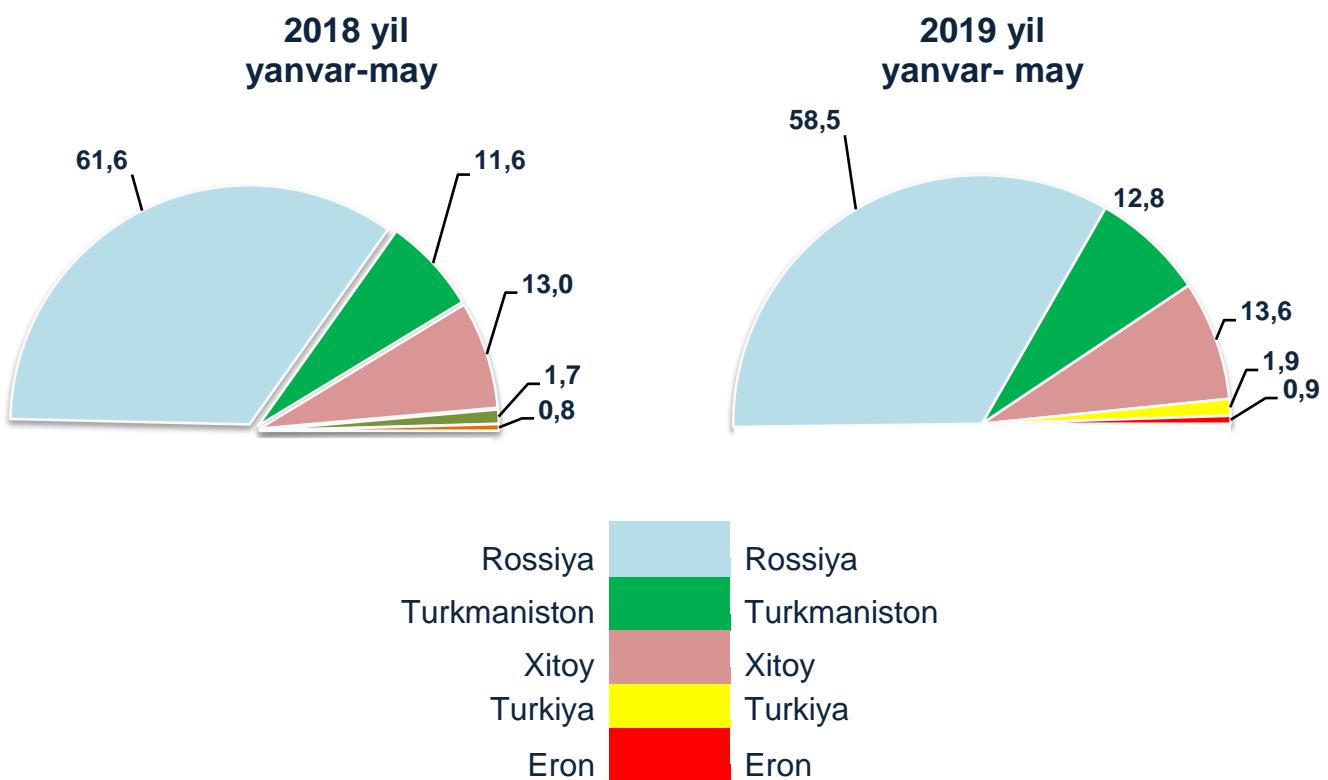
Davlat nomi	mln. AQSH dollarri		o'sish sur'ati, %		o'rni	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
Rossiya	177,3	97,2	110,0	54,8	1	1
Xitoy	37,5	46,7	9,3 b.	124,5	2	2
Turkmaniston	33,5	64,4	93,8	1,9 b.	3	3
Turkiya	5,0	14,5	4,1 b.	2,9 b.	5	4
Qozog`iston	4,4	5,8	1,7 b.	131,8	6	5
Belarus	3,8	1,4	3,4 b.	36,8	7	6
Ukraina	3,1	4,6	3,1 b.	148,3	8	7
Eron	2,3	9,8	2,5 b.	4,2 b.	10	8
Kopea Respublikasi	1,9	11,7	1,5 b.	6,1 b.	11	9
Bei'giya	1,9	2,4	6,3 b.	126,3	12	10
Pokiston	1,6	0,9	88,8b.	56,2	13	11
Latviya	1,5	3,3	41,6	2,2 b.	14	12
Litva	0,5	2,2	-	4,4 b.	16	13
Hindiston	0,2	0,6	2,6 b.	3,0 b.	22	14
Niderlandiya	0,1	0,7	2,7 b.	7,0 b.	27	15
Franciya	0,1	0,7	2,0b.	7,0 b.	26	16
AQSH	0,1	5,7	2,5 b.	57,0b.	24	17
Pol'sha	-	1,3	-	-	35	18
Arab amirligi	-	0,9	-	-	40	19

**MDH va Boshqa xorijiy davlatlarning tovar
va xizmatlar importidagi hajmi
(oylar kesimida, mln. AQSH dollari)**

(mln. AQSH dollari)

**Viloyat importida asosiy
hamkor davlatlarning ulushi, %**

2019-yilning yanvar-may oylarida viloyatda 56 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 5 ta eng yirik bo`lgan Rossiya Federatsiyasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Koreya Respublikasi, Eron va Turkiya hamkor davlatlaridan jami import hajmi 297,7 mln. AQSH dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 80,2 % ini tashkil qildi.

Qurilish materiallari importi tarkibi

Yuqoridagi infografikadan ko`rinib turibdiki, 2019-yilning yanvar-may oylarida qurilish materiallari import hajmi 2018-yilning mos davriga nisbatan sezilarli darajada oshgan. Qurilish materiallari importi hajmining o`sishiga viloyatimizda olib borilayotgan buniyodkorlik, xususan, keng ko`lamdagi qurilish-rekonstruktsiya ishlarini amalga oshirilishi sabab bo`lmoqda.

2019 yilning yanvar- may oylari mobaynida 146,5 mln. AQSH dollari miqdorida qurilish materiallari importi hajmi amalga oshirildi. Bu ko`rsatkich 2018 yilning mos davriga nisbatan 177,4 % ga o`sib, umumiy import hajmining 39,5 %ini tashkil qildi. Import qilingan Qurilish materiallari tarkibidan Sement (3,2 %), Yog` och va yog` och mahsulotlari (4,0 %), hamda shisha va shisha buyumlar (1,2 %) asosiy ulushni egallagan.

Qurilish materiallari importi tarkibi (2019 yil yanvar-may holatiga)

SEMENT

0,4 mln.AQSH dollarlik mahsulot import qilingan. O`tgan yilga nisbatan 4,6 % foizga oshgan.

YOG` OCH VA YOG` OCH MAHSULOTLARI

5,8 mln.AQSH dollarlik mahsulot import qilingan. O`tgan yilga nisbatan 85,3 foizga oshgan.

SHISHA VA SHISHA BUYUMLAR

1,8 mln.AQSH dollarlik mahsulot import qilingan. O`tgan yilga nisbatan 120,0 foizga oshgan.

Shu o`rinda ta`kidlash lozimki, davlatimiz tomonidan qurilish mahsulotlari importi o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarini ishlab chiqarish hamda ichki bozorni sifatli va arzon qurilish materiallari bilan to`yintirish bo`yicha bir qator islohotlar amalga oshirilmoqda.

Yurtimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqlar natijasida mamlakatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o`rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi
bo`limi
Tel.:71-230-83-22**